

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

í t

é l e t e

Az ügy száma: Mfv.I.10.499/2015/4.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Nagy Andrea ügyvéd

Az alperes :

Az alperes képviselője: Dr. Tóth Anita ügyvéd

A per tárgya: azonnali hatályú felmondás jogellenessége és kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Miskolci Törvényszék
1.Mf.20.997/2015/4.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Miskolci Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság
4.M.488/2014/10.

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Törvényszék 1.Mf.20.992/2015/4. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap

alatt - 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 391.400 (háromszázkilencvenegyezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes nemzetközi gépjárművezető munkakörben állt az alperes alkalmazásában. Az alperes részére utoljára 2014. augusztus 14-én teljesített fuvart. E napon kezdeményezte a munkaviszonya közös megegyezéssel történő megszüntetését, amelyet az alperesi ügyvezető nem fogadott el. Azzal váltak el egymástól, hogy a felperes „még alszik rá egyet”, és másnap erre még visszatérnek. Este azonban a felperes visszament az alperes ügyvezető lakására elmondva, hogy az első megbeszélésről hangfelvétel készült. Ezt követően még aznap SMS-ben jelezte, hogy „átgondoltam a dolgot, másnap a munkaügyi bíróságon kezdek. Adtam esélyt annak, hogy közös megegyezéssel váljunk el, de most betelt a pohár tisztességtelen bánásmóddal...”. Az ügyvezető válaszában kérte, hogy a felperes hozza vissza a kulcsokat, másnap reggel adja át a munkaeszközöket és mindennel számoljon el. Másnapról kezdődik a felmondási ideje, az ugyanúgy munkaviszonynak számít. Erre a felperes SMS-ben küldött válasza az volt, hogy elfogadja, miszerint „kirúgta” őt az ügyvezető, kérésének eleget téve a munkaeszközt másnap leadja, a munkát befejezi. Az ügyvezető válasza szerint nem „rúgta ki”, 30 nap felmondási ideje van, a felperes mondott fel. Másnap hívja, és megmondja, hogy mikor találkozzanak a telepen. Másnap SMS-ben egyeztettek a felek, de az időpontban nem tudtak megegyezni, ezért 2014. augusztus 16-án 10.00 órában állapodtak meg.
- [2] 2014. augusztus 16-án az alperes telephelyén a felperes által használt gépjármű és munkaeszközök átadása- átvétele megtörtént. A felek a felperes által előre elkészített nyilatkozatot írtak alá, amely szerint a munkavállaláshoz szükséges anyagokkal aznap hiánytalanul elszámoltak, azt az alperes jelenlévő képviselőjének a felperes átadta, és a munkáltatónak ezen javakkal kapcsolatban, valamint azon felül a felperes irányába semminemű követelése nem áll fenn. Ezt a felperes és az alperes ügyvezetője aláírta.
- [3] Az alperes 2014. augusztus 18-án elektronikus úton a felperes részére megküldött azonnali hatályú felmondással a munkaviszonyt megszüntette. Az indokolás szerint a munkavállaló a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan, jelentős mértékben megszegte azzal, hogy 2014. augusztus 15-én munkavégzésre nem jelent meg, valamint a telefont sem vette fel, távolmaradása okáról

a munkáltatóját nem tájékoztatta. A felperes részére postán 2014. augusztus 18-án feladták az azonnali hatályú felmondást, amelyet 2014. augusztus 21-én kézbesítettek.

- [4] Az alperes 2014. augusztus 13-án és 14-én fuvarfeladatokat vállalt el a H.S. szállítmányozó cég megbízásából. Alperes egyik fuvart sem tudta teljesíteni, mert azt a felperessel szeretne volna elvégeztetni. Az első 2014. augusztus 14-én, a másodikat 15-én mondta le. Esetenként 500 Euro kötbért volt köteles a szerződés szerint az alperes a szállítmányozó cégnek lemondás esetén fizetni. A két fuvar díja 2.655 Euro lett volna.
- [5] A felperes távolléti díja az alperesnél bruttó 326.101 forint volt.

A kereseti kérelem, ellenkérelem, viszontkereset

- [6] A felperes keresetében az azonnali hatályú felmondás jogellenességének megállapítását, 2 havi távolléti díjnak megfelelő bruttó 652.203 forint végkielégítés, valamint felmondási időre járó 489.152 forint megfizetését kérte az alperes perköltségben marasztalásával.
- [7] Előadása szerint 2014. augusztus 15-én nem állt fenn munkavégzési kötelezettsége a felek közötti előző napi egyeztetés, valamint a felperes által letöltött munkaidő alapján.
- [8] Kérte az alperes viszontkeresetének elutasítását, mert álláspontja szerint nem kellett fuvarfeladatokat ellátnia, ezért a kárfelelőssége nem áll fenn.
- [9] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állítása szerint a munkáltató utasította a felperest az általa elvállalt fuvarfeladatok elvégzésére, azonban ezt megtagadta.
- [10] Az alperes viszontkeresetében 3.655 Euro kártérítés megfizetésére kérte a felperes kötelezését. Hivatkozása szerint a fuvarfeladat elvégzésének jogellenes megtagadásával ennyi kárt okozott az alperesnek.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.488/2014/10. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg. Kötelezte a felperes javára bruttó 652.213 forint végkielégítés és 489.152 forint általánymunkakártérítés megfizetésére. A viszontkeresetet elutasította. Marasztalta az alperest a felperes javára perköltségben és az állam javára illetékben.
- [12] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között a munkaviszony 2014. augusztus 18-áig fennállt, a munkáltató ekkor adta ki a munkaviszonyt megszüntető nyilatkozatát, amivel a munkaviszony ténylegesen megszűnt.
- [13] A 2014. augusztus 14-ei SMS váltásból megállapítható, hogy az alperes a felperest arra hívta fel, hogy másnap azon célból

jelenjen meg a munkáltató telephelyén, hogy a munkavégzéshez szükséges eszközt átadja, és elszámoljanak egymással. A felek közötti egyeztetés eredménye volt a 2014. augusztus 16-ai megbeszélési időpont. Ebből következően 2014. augusztus 15-én a felperesnek csak munkaeszközök és kulcsok átadása miatt, elszámolási célzattal kellett volna a munkáltatónál megjelennie, munkavégzési kötelezettsége nem volt. A megjelenés azért maradt el, mert a felek másnapra tették át a találkozó időpontját. Kötelezettségszegés hiányában [2012. évi I. törvény - továbbiakban Mt. 52. § (1) bekezdés a) és b) pontja] az alperes azonnali hatályú, a jogviszonyt megszüntető nyilatkozata jogellenes [Mt. 78. § (1) bekezdés a) pont].

- [14] Az Mt. 82. § (1), (3) és (4) bekezdés szerint marasztalta az alperest az Mt. 77. § (3) bekezdés b) pontjának megfelelő 2 havi távolléti díj összegű végkielégítésben, valamint az Mt. 69. § (1) és (2) bekezdés b) pontja szerint számított átalánykártérítés összegében.
- [15] Az alperes viszontkeresetét az Mt. 179. § (1) és (2) bekezdésre tekintettel utasította el.
- [16] Álláspontja szerint a felperesnek nem volt 2014. augusztus 14-én olyan munkaviszonyból származó kötelezettsége, amelynek megszegésével kárt okozott az alperesnek. E napon ugyanis nem állt fenn munkavégzési kötelezettsége.
- [17] A felek 2014. augusztus 16-án olyan nyilatkozatot írtak alá, amely tartalma szerint a feleknek egymással szemben a munkaviszonyból származóan nincs további követelésük. Az alperes ekkor már a fuvarokat lemondta, tehát tisztában volt azzal, hogy abból milyen kára származik, mégis aláírta a joglemondó nyilatkozatot. Azt később nem támadta meg, ezért az érvényes, így a felperessel szemben ennek alapján jogszerűen a munkaviszonnyal összefüggésben igényt nem érvényesíthet.
- [18] A munkáltató nem bizonyította a kárát figyelemmel arra, hogy a fuvardíj a munkáltatónál felmerült költséget is tartalmazza, így csak az ezt meghaladó díjrész érvényesíthető kárként jogszerűen a munkavállalóval szemben, ennek összegét azonban az alperes nem dolgozta ki.
- [19] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Miskolci Törvényszék 1.Mf.20.997/2015/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az alperest az állam javára fellebbezési illeték megfizetésére.
- [20] A törvényszék az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdés, 254. § (3) bekezdés alapján helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.
- [21] A fellebbezésre tekintettel kiemelte, hogy annak nem volt jelentősége, hogy ki kinek mondott fel. Az alperes ugyanis úgy értékelte, hogy neki meg kell szüntetnie a fennálló jogviszonyt, ezért adta ki az azonnali hatályú felmondást 2014. augusztus 18-án munkavégzés megtagadására hivatkozással.
- [22] Az indok valóságának bizonyítása az alperest terhelte, melyről az elsőfokú bíróság helyesen tájékoztatta, e kötelezettségének azonban

nem tett eleget. Azt, hogy a felperesnek 2014. augusztus 15-én munkavégzési kötelezettsége állt volna fenn, az alperesnek a leszámolásra és az átadás-átvételre vonatkozó saját nyilatkozata cáfolta.

- [23] A jogellenes felmondás következményeként megítélt átalánykártérítést a felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összegben az elsőfokú bíróság az Mt. 148-152. § alapján helyesen számította.
- [24] Az alperes nem bizonyította a felmondás jogszerűségét, így azt sem, hogy a felperest az irányában kártérítési kötelezettség terhelne, ezért a kár összecszerűségét a bíróságnak nem kellett vizsgálnia.
- [25] Az elsőfokú bíróság azonban azt helyesen állapította meg, hogy az alperes törvényes képviselője által aláírt átadás-átvételi jegyzőkönyv nyelvtani értelmezéséből következően az alperes nem kívánt semmilyen követelést érvényesíteni az aláíráskor a felperessel szemben. Az aláírt nyilatkozat bizonyító erővel rendelkezik, az alperes ügyvezetője ugyanis nem vitatta, hogy a nyilatkozatot aláírta, és annak tartalma a jegyzőkönyvben foglaltak szerint valós. A vita a megállapodás értelmezésében volt a felek között.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [26] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet „elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésével” a keresetet elutasító és viszontkeresetének helyt adó határozat meghozatalát kérte. Másodlagosan „az ügyben eljáró bíróságot” új eljárásra, és új határozat hozatalára kérte utasítani.
- [27] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az 1952. évi III. törvény (továbbiakban Pp.) 206. § (1) bekezdésének, 1. §-ának, 3. § (6) bekezdésének megsértésével járt el. Jogellenes azon megállapítása, miszerint a munkáltató felmentette a munkavégzés alól a felperest. Ilyen nyilatkozatot ugyanis az alperes nem tett, ehhez egyértelmű, határozott nyilatkozat, munkáltatói utasítás lett volna szükséges. Nem felel meg ilyennek a kulcsok visszakérésére vonatkozó alperesi előadás. Közös megegyezés hiányában a munkaviszony továbbra is fennállt, ezért a munkavállalót munkavégzési kötelezettség terhelte (BH 2006.28.). Nem értékelte az alperes javára egyik bíróság sem azt a bizonyított tény, hogy a felperes már 2015. augusztus 14-én megtagadta a jövőre nézve a munkavégzési kötelezettségét T.M., F.G. tanúk vallomása szerint, mely tény a felperes nem vitatta. Nem vették figyelembe a bíróságok azt sem, hogy 2014. augusztus 14-én a gépjárműből már végleges jelleggel, még az alperessel folytatott egyeztetés előtt kipakolt.
- [28] Kötelezettségszegésének értékelése során figyelmen kívül hagyták a bíróságok az ezt megelőző magatartását. Nem értékelték azt sem, hogy 2014. augusztus 15-én a felperes telefonon elérhetetlen volt, holott az Mt. 6. § (2) bekezdés alapján a feleket együttműködési

kötelezettség terheli a munkaviszony fennállása alatt.

- [29] A felperest 2014. augusztus 15-ei munkanapon munkavégzési kötelezettség terhelte az Mt. 52. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján és az Mt. 55. § (1) bekezdésben foglalt mentesülési jog hiányában figyelemmel arra, hogy a munkaviszonya 2014. augusztus 18-án szűnt meg az elsőfokú bíróság szerint is. Az alperes azt is bizonyította, hogy voltak fuvarmegrendelései, az Mt. 51. § (1) bekezdés szerinti foglalkoztatási kötelezettségének eleget tudott tenni. A felperest még abban az esetben is terhelte munkavégzési kötelezettség, ha 2014. augusztus 15-e a felmondási idő első napja lett volna. A másodfokú ítéletben foglaltakkal ellentétben az alperes nem értékelte úgy a történeteket, hogy neki kell a jogviszonyt megszüntetnie azért, mert „senki nem lépett”, hanem azért szüntette meg a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással, mert a felperes kötelezettségszegést követett el.
- [30] Az elsőfokú bíróság tehát megsértette a Pp. 206. § (1) bekezdésében, 221. § (1) bekezdésében foglaltakat, a törvényszék pedig nem tett eleget felülvizsgálati kötelezettségének.
- [31] Az elsőfokú bíróság jogalap és bizonyítottság nélkül állapított meg napidíjat a felperesnek, mert 2014. augusztus 14-én végzett utoljára munkát, azt követően külföldön költsége nem merülhetett fel [285/2011. (XII.22.) Korm. rendelet 1. §]. Az elsőfokú bíróság ítélete az Mt. 169. § (4) bekezdésébe is ütközik.
- [32] Jogellenesen mellőzték a bíróságok a kártérítés iránti viszontkereset érdemi vizsgálatát arra hivatkozással, hogy az azonnali hatályú felmondás jogellenes, mert az jogszerű volt.
- [33] Törvénysértő a bíróságok joglemondással kapcsolatos álláspontja is. Az átadás-átvételi jegyzőkönyvet csak a felperes és az alperes munkáltatói jogkörgyakorlója írta alá, az tehát egyszerű magánokirat, ezért a bíróságok azt tévesen kezelték a Pp. 196. § (1) bekezdése szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratként.
- [34] F.G. és az ügyvezető tanúvallomása szerint a munkáltató nem mondott le az átadás-átvétel alkalmával minden igényéről.
- [35] A másodfokú bíróság jogszabálysértően fogadta el az okiratot valódiságának bizonyítása nélkül a joglemondás bizonyítékául. A Pp. 197. § (1) bekezdés szerint - még a teljes bizonyító erejű magánokirat esetén is - a valódiságot bizonyítani kell, ha azt az ellenfél kétségbe vonja. A bizonyítás azt terheli, aki az okiratot bizonyítékként kívánja felhasználni. A másodfokú bíróság tehát a Pp. 164. §-ában megfogalmazott bizonyítási teher szabályát helytelenül alkalmazta, ezzel a Pp. 3. § (3) bekezdését is megsértette, ezért az okiratot nem lehetett volna a bizonyítékok körében értékelni a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint.
- [36] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására, az alperes perköltségben marasztalására irányult. Álláspontja szerint jogellenesen kéri az alperes a bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok felülmérlegelését.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [37] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [38] A felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. § (1) bekezdésére tekintettel nincs helye a bizonyítékok újraértékelésének, felülmérlegelésének. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott az ügy érdemét érintő jogszabálysértésként a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelésére, vagyis a Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés megsértésére (BH 2001.197., BH 2002.29.).
- [39] Az eljáró bíróságok mind a kereset, mind a viszontkereset jogalapjaként helyesen vizsgálták azt, hogy a felperes a munkavégzési kötelezettségét 2014. augusztus 15-én megszegte-e. Ennek bizonyítása a kereset vonatkozásában az Mt. 64. § (2) bekezdése alapján, míg a viszontkereset vonatkozásában az Mt. 179. § (2) bekezdés alapján az alperest terhelte. Ezért alaptalanul hivatkozott a Pp. 3. § (3) bekezdésének a megsértésére.
- [40] Az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényállás szerint a felperes 2014. augusztus 14-én kezdeményezte a munkaviszonya közös megegyezéssel történő megszüntetését, ezért kereste fel az ügyvezetőt a lakásán. Az egyeztetés nem vezetett eredményre, és a felperes második alkalommal is úgy távozott az ügyvezető lakásáról, hogy a munkaviszony megszüntetésére nem került sor. Ezért nem a felperes eddig az időpontig tanúsított magatartásának és nyilatkozatainak (kezdeményezte a munkaviszonya közös megegyezéssel történő megszüntetését; a gépjárművéből kipakolt-e; kilátásba helyezte-e, hogy munkavégzés helyett inkább táppénzre megy) van döntő jelentősége, hanem a felek között SMS-ben tett nyilatkozatoknak. Az eljáró bíróságok ezek tartalmát helyesen értékelték, és vonták le a következtetésüket arról, hogy az alperes 2014. augusztus 15-ére vonatkozó utasítása a munkaeszközök, kulcsok leadására, a felek közötti elszámolásra vonatkozott, mely tevékenység időpontjára is egyeztetés történt, és ennek eredményeként határozták meg végül a 2014. augusztus 16-ai időpontot.
- [41] Abból, hogy az alperes ügyvezetője SMS-ben a felmondási idő kezdetére utalt, nem lehet a felperes 2014. augusztus 15-ei munkavégzési kötelezettségére következtetni, mivel a 201/4 augusztus 14-15-ei sms-váltás alapján egyeztetés zajlott a munkavégzés feltételéül szolgáló eszközök leadására, elszámolásra vonatkozóan. Az ügyvezető nyilatkozata szerint ezen eszközök nélkül pedig a felperes nem tudja a munkáját elvégezni (jegyzőkönyv, 4. bekezdés).
- [42] Az elszámolásra az alperes már 2014. augusztus 14-ei SMS-ben felszólította a felperest, ezért az, hogy a következő napon telefonon nem volt elérhető, nem a munkavégzési kötelezettség megszegéseként, hanem a leszámolás időpontjának egyeztetésére vonatkozó együttműködési kötelezettség terén lett volna értékelendő, de a munkáltató ennek ellenére az átadás-átvétel

időpontját a felperessel egyetértésben tette át 2014. augusztus 16-ára. Az ezzel kapcsolatos együttműködési kötelezettségszegés nem volt az azonnali hatályú felmondás indoka.

- [43] Nem vitatottan a felperes munkaviszonya 2014. augusztus 18-áig fennállt, azt a munkáltató ezen a napon szüntette meg azonnali hatályú felmondással a munkavégzési kötelezettség megszegésére hivatkozással. Az Mt. 64. § (2) bekezdésre tekintettel téves az alperes érvelése, miszerint a felperes munkavégzési kötelezettségének fennállását neki nem kellett bizonyítania. Ez ugyanis az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét megalapozó kérdés. A munkáltató SMS-ben küldött utasítása volt, hogy a munkavégzéshez szükséges eszközöket a felperes 2014. augusztus 15-én adja át a munkáltatónak, és ennek időpontját közösen módosították 2014. augusztus 16-ára. Erre tekintettel jogszerű az eljáró bíróságok következtetése, hogy a felperest 2014. augusztus 15-én munkavégzési kötelezettség nem terhelte. A bizonyítás adataiból levont ezen következtetéssel a Pp. 1. §-ában foglalt pártatlan elbírálás követelményét a bíróságok nem szegték meg.
- [44] Az alperes megalapozatlanul sérelmezte, hogy napidíj fizetésére kötelezték a felperes javára. A jogellenes jogviszony megszüntetés következményeként az Mt. 82. § (3) bekezdése és (4) bekezdése alapján távolléti díjjal számított felmondási időre járó díjazást és végkielégítést ítélték meg a felperesnek. Az elsőfokú eljárásban a felperes által megjelölt havi 326.101 forint távolléti díj összeget az alperes kérdésre sem vitatta (8. sorszámú jegyzőkönyv, 11. oldal 8. bekezdés), ezért a távolléti díj számítása a másodfokú eljárásnak már nem lehetett a tárgya [Pp. 235. § (1) bekezdés].
- [45] Az alperes az Mt. 179. § (1) bekezdésére alapított viszontkeresetében a kárigényét azon jogellenes munkavállalói magatartásra alapította, hogy a felperes a munkavégzési kötelezettségét megtagadta. Ezen károkozó magatartást azonban az Mt. 179. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére a fentebb kifejtettek szerint az alperes a perben bizonyítani nem tudta. Ezért megalapozottan utasították el az eljáró bíróságok a viszontkeresetet.
- [46] A kártérítés jogalapjának bizonyítottsága hiányában nincs jelentősége annak, hogy a 2014. augusztus 16-án kelt átadás-átvételi jegyzőkönyvben foglalt alperesi nyilatkozatot a kárigényről történő lemondásnak kell-e értelmezni.
- [47] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [48] A Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pereszes alperest a felperes felülvizsgálati költsége viselésére, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

[49] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. március 23.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő